

จากความร่วมมือสู่ความมั่นคง สถาบันการเงินชุมชนตำบลตาหลังใน

เล่าเรื่อง : ชูศรี แนวสุข

เรียบเรียง : ดวงรัตน์ บิกขุนทด/ เรวดี อุลิต

“เมื่อฐานรากมั่นคง ชีวิตในชนบทก็มั่นคงได้ในวันนี้” เดิมตำบลตาหลังในเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากความเจริญสาธารณูปโภคเข้าไม่ถึง ใช้น้ำในคลอง ใช้ไฟจากตะเกียง ไม่มีถนน ต้องใช้ทางเท้าในการเข้าถึงชุมชน พื้นที่เป็นผืนป่ารกทึบ ชาวบ้านมีอาชีพทำไร่ ทำนาเป็นหลัก และด้วยเหตุที่ผู้คนอพยพมาจากจังหวัดต่างๆ ซึ่งมีวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกัน จึงเป็นการยากและใช้เวลานานกว่าจะหลอมรวมมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ เกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนในการดูแลช่วยเหลือกัน แต่เมื่อได้พบโครงการบ้านมั่นคงชนบท จึงเริ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นในตำบลตาหลังใน เกิดการพลิกฟื้นระบบทุนภายในชุมชนตำบลกลับมา นำไปสู่การฟื้นฟูสภาพองค์กรชุมชนตำบลตาหลังใน และมีแผนการจัดการที่ดินทำกิน-ที่อยู่อาศัยเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงการยกระดับเป็นสถาบันการเงินชุมชนตำบลตาหลังใน เป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาทางสังคม ปัญหาหนี้สิน ปัญหาที่ดินและที่อยู่อาศัยให้กับคนในตำบล เพื่อบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับภาคี หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างความเข้มแข็ง ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต

“ตาหลังใน: ความเปลี่ยนผ่านของชุมชนในป่าปฏิรูป”

ตำบลตาหลังใน อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี เดิมที่ตั้งของตำบลตาหลังในเป็นป่าดงดิบ ซึ่งเป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยธัญญาหารของสัตว์ป่า และมีป่าไม้นานา ชนิด เช่น ไม้มะค่า ไม้พยุง ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ตะแบก ไม้ยางนา เป็นต้น ด้วยความอุดมสมบูรณ์ดังกล่าว จึงมีชาวบ้านจากจังหวัดต่างๆ อพยพครอบครัวย้ายถิ่นฐานเข้ามาบุกรุกจับจองที่ทำกินและที่อยู่อาศัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 เป็นต้นมา มีทั้งถากถางตัดไม้ทำลายป่าเผาป่า จนเกิดความแห้งแล้ง ภูเขาหัวโล้น ไม่สามารถประกอบอาชีพอะไรได้นอกจากปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด และชาวบ้านยังมีความนิยมในการตัดไม้ทำลายป่า ไม่ปลูกป่าทดแทน จนถึงปี 2560 เจ้าหน้าที่ป่าได้เริ่มรณรงค์ปลูกป่าด้วยต้นกระถินณรงค์ยักษ์ ซึ่งเป็นต้นไม้เนื้ออ่อนโตเร็ว มาปลูกทดแทนบนภูเขาและพื้นที่รอบๆ ทัวไป เพื่อให้เกิดพื้นที่สีเขียว ลดความแห้งแล้ง และเริ่มรณรงค์ให้ชาวบ้านปลูกไม้เนื้ออ่อนที่โตเร็วเพิ่มขึ้น เช่น เทพา ตีนเป็ด

ตำบลตาหลังใน มีทั้งหมด 21 หมู่บ้าน ประชากร 9,986 คน มีพื้นที่ทั้งหมด 60,442 ไร่ แบ่งการใช้ประโยชน์โดยเป็นพื้นที่ทำการเกษตร 50,987 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย 2,252 ไร่ พื้นที่ปศุสัตว์ 397 ไร่ พื้นที่ใช้ประโยชน์ของราชการ 602 ไร่ พื้นที่ป่า 4,702 ไร่ แหล่งน้ำ 1,340 ไร่ เป็นพื้นที่อื่นๆ 180 ไร่ โดยร้อยละ 90 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ของชุมชนเป็นที่ดินที่อยู่ภายใต้พื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และมีพื้นที่บางส่วนทับซ้อนกับพื้นที่ป่าโซน C สืบเนื่องจากการขาดแคลนทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร และสถานการณ์ราคาพืชผลทางการผลิตตกต่ำ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาที่ดินเปลี่ยนมือ และปัญหาหนี้สินครัวเรือน ทำให้ผู้ใช้ประโยชน์ในปัจจุบันไม่สามารถได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

สภาพปัญหาความเดือดร้อนของคนตาหลังใน

ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง : พื้นที่ใช้ประโยชน์ของชุมชนเป็นที่ดินที่อยู่ภายใต้พื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และมีพื้นที่บางส่วนทับซ้อนกับพื้นที่ป่าโซน C สืบเนื่องจากการขาดแคลนทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร และสถานการณ์ราคาพืชผลทางการผลิตตกต่ำ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาที่ดินเปลี่ยนมือ และปัญหานี้สินคิ้วเรือน ทำให้ผู้ใช้ประโยชน์ในปัจจุบันไม่สามารถได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายในเรื่องที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยอาศัยที่มั่นคง ที่ดินส่วนใหญ่หลุดมือไปเป็นของนายทุน โดยการขายฝาก จำนอง แต่ไม่สามารถถ่วงถอนคืนได้ จึงต้องอาศัยที่ดินของนายทุนหรือญาติพี่น้องสร้างที่อยู่อาศัยชั่วคราวเป็นเพิงหมาแหงน หรือเคียงนา อยู่อาศัยไม่มีส้วม หรือห้องน้ำ ใช้ห้องน้ำตามธรรมชาติจากญาติไปใช้ชั่วคราว และที่อยู่ไม่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย

สภาพแวดล้อมถูกทำลาย : ชุมชนยังใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม โดยการใช้วิธีเผาขยะมูลฝอย เผาป่า ไถนาฟาง ไร่อ้อย เพื่อกำจัดวัชพืช ซังข้าว ใบอ้อย รวมถึงการใช้สารเคมีในการทำเกษตร ทำให้เกิดการปนเปื้อนในน้ำอุปโภคบริโภค ส่งผลกระทบเป็นอันตรายต่อคนในชุมชน

รายได้และหนี้สิน : ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้วันละ 300 บาท ไม่มีงานทำทุกวัน ไม่มีเงินออมและไม่คิดจะออมเงิน สำหรับหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้กองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่น กองทุนเงินล้าน กองทุนปุ๋ย เงินที่หาได้มาไม่พอใช้จ่ายในการซ่อมแซมปรับปรุงบ้านให้แข็งแรงมั่นคงได้

การพัฒนาคุณภาพชีวิต “บ้านที่ให้มากกว่าคำว่าบ้าน”

ก่อนซ่อมสร้างบ้านคนในชุมชนดำเนินชีวิตด้วยอาชีพรับจ้างทั่วไป ต่างคนต่างอยู่ เข้าออกไปรับจ้างเย็นเข้าบ้านนอน ไม่มีการรวมกลุ่มพูดคุยหาหรือการออกมาช่วยกันพัฒนาหมู่บ้านตำบลเป็นเรื่องที่ยากมาก เพราะทุกคนบอกรับจะบอกว่าไม่ว่างต้องทำมาหากิน จึงไม่เกิดการพัฒนาใดๆ ในชุมชน จนถึงช่วงอยู่ระหว่างจะซ่อมสร้างบ้าน จึงมีการรวมกลุ่มแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการออม มีความไว้วางใจกันมากขึ้น มีการดูแลช่วยเหลือกัน จนถึงวันที่สร้างบ้านเสร็จ เริ่มการพัฒนากลุ่มเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการ

ส่งเสริมอาชีพโดยประสานองค์กรภาคีต่างๆ มาให้ความรู้สร้างอาชีพ เช่น สถาบันฝีมือแรงงานสระแก้ว จัดอบรมส่งเสริมอาชีพที่หลากหลาย การปรับสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่สำหรับคนทุกช่วงวัย การส่งเสริมการออม และจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับสมาชิก ตลอดจนการส่งเสริมเศรษฐกิจในครัวเรือน/ชุมชน

ที่อยู่อาศัยมีความมั่นคง และสอดคล้องการดูแลคนทุกช่วงวัย : สภาพที่อยู่อาศัยเดิมไม่แข็งแรง ไม่มั่นคง ไม่ปลอดภัย ลักษณะเป็นเพิงหมาแหงน กระท่อม ปลูกสร้างด้วยไม้เนื้ออ่อน เช่น ไม้ยูคา ไม้ไผ่ หลังคาเป็นสังกะสีเก่า ฝนตกน้ำรั่วลงมาจนไม่สามารถนอนพักได้ จึงเข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงตั้งแต่ปี 2563 จำนวน 237 หลัง งบประมาณ 6,444,450 บาท ดำเนินการสำรวจแยกประเภทที่ดินทำกินให้ถูกต้องตามระเบียบของ พอช. โดยแยกที่ดิน ส.ป.ก. และ ภบท.5 และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับรองให้ถูกต้องก่อน จึงดำเนินการซ่อมสร้างตามความต้องการของผู้อยู่อาศัย โดยทุกหลังดำเนินการซ่อมสร้างเองโดยญาติพี่น้องหรือช่างชุมชน ชาวบ้านมีบ้านที่แข็งแรงมั่นคงโดยพัฒนาวัสดุอุปกรณ์มาเป็นโครงหลังคาเหล็ก ใช้แผ่นเมทัลชีทมุงหลังคา เสาบ้านเป็นเสาปูน รอบตัวบ้านก่ออิฐและ เทพื้นด้วยปูนซีเมนต์ ซึ่งทำให้บ้านมีความปลอดภัย และมีห้องน้ำในตัวบ้านซึ่งเหมาะกับผู้สูงอายุและเด็ก ส่งผลให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ผลจากการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านดังกล่าว ทำให้เปลี่ยนบ้านจากที่ทรุดโทรมเป็นบ้านที่แข็งแรงและมีความปลอดภัย กล่าวคือเปลี่ยนจากสภาพการอยู่อาศัยเดิมเป็นเพิงหมาแหงนหรือกระท่อมที่สร้างจากวัสดุที่ไม่แข็งแรง เช่น ไม้ไผ่ ไม้ยูคาลิปตัส และหลังคาสังกะสีเก่า ซึ่งไม่สามารถป้องกันฝนได้ ทำให้ผู้พักอาศัยไม่สามารถนอนหลับพักผ่อนได้อย่างเต็มที่ แต่หลังจากเข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงแล้ว บ้านได้เปลี่ยนไปใช้โครงสร้างที่แข็งแรงและปลอดภัยมากขึ้น เช่น โครงสร้างหลักเปลี่ยนจากไม้เนื้ออ่อนเป็นเสาปูนและผนังก่ออิฐ หลังคาเปลี่ยนจากสังกะสีเก่าเป็นโครงหลังคาเหล็กและแผ่นเมทัลชีท ซึ่งทนทานไม่รั่วซึม และมีการเทพื้นด้วยปูนซีเมนต์ ทำให้พื้นบ้านแข็งแรงและสะอาดขึ้น การปรับปรุงเหล่านี้ส่งผลให้บ้านมีความมั่นคง ไม่ต้องกังวลว่าโครงสร้างจะพังทลาย และป้องกันสภาพอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้อยู่อาศัยสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมีความสุขมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีห้องน้ำในตัวบ้าน เดิมบ้านอาจไม่มีห้องน้ำในตัวทำให้ผู้พักอาศัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้สูงอายุ และเด็กต้องเดินไปใช้ห้องน้ำนอกบ้าน ซึ่งอาจไม่สะดวกและเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ แต่การปรับปรุงที่อยู่อาศัยในโครงการนี้ได้มีการเพิ่มห้องน้ำในตัวบ้าน ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มความปลอดภัยให้กับคนทุกช่วงวัยในครอบครัว โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่ต้องเดินไปเข้าห้องน้ำไกลๆ ในเวลากลางคืน

โครงการบ้านมั่นคงนี้ไม่เพียงแค่ช่วยให้คนในพื้นที่ที่มีบ้านที่แข็งแรงและปลอดภัยขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมให้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทั้งในด้านสุขอนามัย ความสะดวกสบาย และความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัยทุกคนในบ้าน

การจัดสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่สำหรับคนทุกช่วงวัย : สภาพแวดล้อมในชุมชนเดิม สาธารณูปโภคไม่ทั่วถึง ไม่สะดวก เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ถนน ไม่มีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ร่วมกัน พื้นที่สีเขียวของแต่ละครัวเรือนไม่มี หลังปรับปรุงพัฒนามีการรวมกลุ่มและมีกำลังในการประสานหน่วยงานภาคีต่างๆ จึงทำให้เกิดการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคได้ทั่วถึง และมีพื้นที่สาธารณะอาคารเกษตรชุมชนตำบลตาหลังในและอาคารสถาบันการเงินชุมชน

ชาวบ้านเริ่มปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ มีสวนหย่อมหน้าบ้านมีที่นั่งพักผ่อนของคนในครอบครัว

เมื่อซ่อมสร้างบ้านเสร็จแล้วชาวบ้านใช้เวลาว่างปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ โดยใช้พื้นที่รอบๆบ้านหรือใกล้บ้าน ในการปลูกพืชระยะสั้นหรือพืชประจำถิ่นเอาไว้กินเอง เช่น มะเขือพริก ชะอม หัวละพา กระเพราฯ ถ้ามีเยอะก็แบ่งขายเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว หากมีน้อยเอาไว้ประกอบอาหารในครัวเรือนโดยไม่ต้องซื้อ เช่น ตะไคร้ ข่ากระชาย ใบมะกรูด เป็นต้น ซึ่งเป็นการลดรายจ่ายโดยเก็บรอบๆบ้านได้โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อ จึงทำให้ครอบครัวอบอุ่นมีรายได้เพิ่มในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และเกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิต แม้ไม่ต้องไปทำงานไกลบ้านทั้งลูกไว้กับตายาย หันมาทำอาชีพที่อยู่ใกล้บ้านโดยการปลูกพืชผสมผสานระยะสั้นหมุนเวียนโดยมีรายได้ทุกวัน

ระบบการออมและจัดสวัสดิการที่เหมาะสม : เดิมไม่มีกลุ่มออมทรัพย์ และชาวบ้านมีพฤติกรรมไม่ชอบการออมเงิน จะออมก็ต่อเมื่อมีข้อต่อลงในการกู้เงินหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น กู้เงิน 10,000 บาท ต้องมีเงินออม 30% หรือ 3,000 บาท ปัจจุบันมีกลุ่มออมทรัพย์บ้านมั่นคงชนบทตำบลตาหลังในมีสมาชิก 740 คน มีเงินหมุนเวียน

3,500,000 มี โดยแยกประเภทเงินภายในกลุ่มเป็น 1) เงินออมทรัพย์ ฝากเดือนละ ไม่กว่า 50 บาท ทุกเดือน 2) เงินสมทบคืนจากรับบซ่อมสร้างบ้านร้อยละ 30 3) กองทุนเงินสินเชื่อ 4) กองทุนสมทบคืนบ้านพอเพียง ซึ่งเงินจากการออมต่างๆ เหล่านี้ ได้มีการนำมาจัดสวัสดิการสำหรับสมาชิกหลากหลายรูปแบบ เช่น การปล่อยสินเชื่อซ่อมสร้างบ้านสินเชื่อส่งเสริมอาชีพดอกเบี้ยต่ำ มีสวัสดิการสำหรับทุกช่วงวัย ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงเสียชีวิต ทำให้สมาชิกมีเงินทุนสำรองของชุมชน ในการดูแลช่วยเหลือสมาชิก และคนที่ยากจนด้อยโอกาสได้มีโอกาสได้เข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง และการที่มีกองทุนต่างๆ เช่น กลุ่มออมทรัพย์สหกรณ์การเกษตรฯ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และกลุ่มออมทรัพย์ภายในหมู่บ้าน ประโยชน์ในการออมเพื่อรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมทำให้เกิดความเข้มแข็งภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่มนั้น

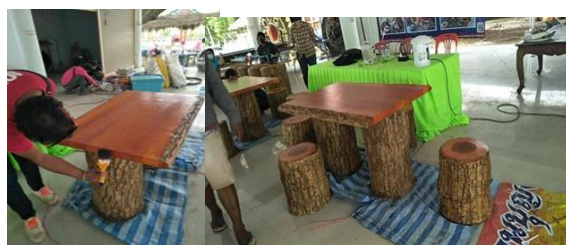
การส่งเสริมเศรษฐกิจในครัวเรือน/ชุมชน : เดิมคนในชุมชนมีอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้วันละ 300 บาท เดือนหนึ่งมีรายได้ประมาณ 6,000 บาท ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพอื่นจึงต้องรับจ้างไปวันๆ ต่อมา มีการส่งเสริมอาชีพในด้านต่างๆ โดยประสานองค์กรภาคีมาให้ความรู้สร้างอาชีพ เช่น สถาบันฝีมือแรงงานสระแก้ว จัดอบรมส่งเสริมอาชีพ ช่างไฟฟ้าในอาคาร ช่างไม้ ช่างปูนปั้นโต๊ะสนาม ช่างติดตั้งพลังงานแสงอาทิตย์ ช่างทำเตาเผา ถ่านไร้ควันฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์สระแก้ว จัดอบรมส่งเสริมอาชีพการแปรรูปอาหารทางการเกษตร การแปรรูปพืชสมุนไพร การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และได้รับงบประมาณ “กสศ.” ส่งเสริมอาชีพ การปลูกพริก การเผาถ่านไร้ควัน การปลูกผักชีใบเลื่อย ซึ่งทำให้เกิดการรวมกลุ่มต่าง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น จึงเกิดความร่วมมือกันภายในชุมชนเป็นชุมชนเข้มแข็ง มีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณเดือน 3,500 บาท ลดรายจ่ายไม่ต้องซื้อผัก ผลไม้ กิน ประมาณเดือนละ 1,500 บาท ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น

ช่างไฟฟ้าในอาคาร สมาชิกที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ในการติดตั้งซ่อมไฟฟ้าภายในบ้านเรือนของตนเอง เป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือนได้อย่างมาก และสมาชิกที่สนใจต่อยอดไปสอบใบเซอร์หรือไปประกอบอาชีพสามารถรับเหมางานเดินไฟในอาคารบ้านเรือนทำให้มีรายได้มากขึ้น

ช่างไม้ สมาชิกผู้ฝึกอบรมการทำโต๊ะเก้าอี้จากไม้ยูคาที่มีจำนวนมากในพื้นที่ตำบลตาหลังใน สมาชิกนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพเป็นช่างทำโต๊ะเก้าอี้ขายในราคาชุดละ 2000 บาท จากต้นทุน 800 บาท

ช่างปูนปั้นโต๊ะสนาม สมาชิกผู้ฝึกอบรมนำความรู้ไปประกอบอาชีพและขยายผลไปยังกลุ่มต่างๆ เช่น โรงเรียน และทำจำหน่ายในราคา ชุดเล็ก 1500 บาท โดยมีต้นทุน 600 บาท

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์สระแก้ว จัดอบรมส่งเสริมอาชีพ การแปรรูปอาหารทางการเกษตร การแปรรูปพืชสมุนไพร การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และตลาดออนไลน์

“กสศ.” ส่งเสริมอาชีพ การปลูกพริก การเผาถ่านไร่คว้น การปลูกผักชีใบเลื่อย ซึ่งทำให้เกิดการร่วมกลุ่มต่าง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลตาหลังใน

จากการได้รับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพของภาคีเครือข่ายส่งผลให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นทุกวัน มีการรวมกลุ่มช่วยเหลือดูแลกันจัดทำบัญชีในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำอาชีพ การขับเคลื่อนเรื่องที่ทำกิน รวมถึงแก้ปัญหาหน้าอุปโภคบริโภค

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน : ชุมชนเดิมมีวิถีชีวิตในการทำเกษตรมีทั้งการเผาไร่อ้อย ชังข้าว ถางถางป่าจุดไฟป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการทำมาหากิน และในการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมีการใช้ยาฆ่าแมลงปุ๋ยเคมี ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนในชุมชน รวมทั้งปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย ซึ่งนับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น จึงได้มีการรณรงค์ส่งเสริมเรื่องการปลูกป่าชุมชน การคัดแยกขยะสิ่งปฏิกูลในชุมชนการใช้ปุ๋ยชีวภาพผสมผสานกับปุ๋ยเคมี เพื่อลดการตกค้างของสารเคมี ผลจากการดำเนินการดังกล่าว มีการใช้สารเคมีลดน้อยลงเริ่มใช้ชีวภาพมากขึ้น และเปลี่ยนขยะให้เป็นเงิน ส่งผลให้แหล่งน้ำอุปโภคบริโภคสะอาดปราศจากสารเคมีตกค้างส่งผลดีต่อสุขภาพของคนในชุมชน

ชุมชนสังคมน่าอยู่ : เมื่อก่อนคนในชุมชนต่างคนต่างอยู่ เนื่องจากเป็นผู้อพยพมาจากหลายจังหวัด ทำให้หลากหลายวัฒนธรรม แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันมีการทำกิจกรรม มีการรวมกลุ่ม ทำให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียว ทั้งในส่วนของคนในชุมชนและหน่วยงานมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดความร่วมมือไม่ร่วมมือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ทำให้สังคมน่าอยู่เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนในชุมชนไม่ว่าจะเป็น บ้าน วัด โรงเรียน ท้องที่ท้องถื่น รพสต. เยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยมีกลุ่มคนรุ่นใหม่ช่วยดูแลส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเปราะบางในตำบล และภาคภูมิใจที่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและระดับภาค เป็นแหล่งเรียนรู้ดูงานและได้รับความชื่นชมจากคณะดูงานทุกคณะ

“ครัวเรือนในตำบลจำนวนมาก มีที่อยู่อาศัยมั่นคง และคุณภาพชีวิตดีขึ้น เกิด ชุมชนชุมชนหมุนเวียน ใช้แก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ชุมชนมี ศักยภาพในการบริหารจัดการตนเอง ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชนกับรัฐ เกิดเป็นรูปธรรมชัดเจน”

“บ้านมั่นคงตำบลตาหลังใน: พลังท้องถิ่นที่เริ่มจากใจและร่วมสร้าง”

การทำงานของทีมงานมั่นคงชนบทตำบลตาหลังใน เริ่มด้วยการรวมกลุ่มกำหนดโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วมมีความรับผิดชอบภายในองค์กร ให้เกียรติให้ความสำคัญกับคณะทำงานทุกคน มีการประชุมหารือสรุปข้อคิดเห็นมีมติร่วมกัน และเชื่อมโยงให้ความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน จึงเกิดเป็นสถาบันการเงินชุมชนตำบลตาหลังในนำเชื่อถือมีเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือสมาชิก เป็นรูปธรรมในการพัฒนาที่ดินอยู่อาศัย อาชีพ ที่มั่นคง มีรายได้จุลเจือครอบครัว มีสภาวะแวดล้อมที่ดี

1. การแก้ไขปัญหาที่ดินและที่อยู่อาศัยเดิมพื้นที่ตำบลตาหลังในเผชิญกับปัญหาความไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัยหลายครัวเรือนไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรืออาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีความมั่นคงทางกฎหมายการรวมตัวจัดตั้ง กลุ่มออมทรัพย์บ้านมั่นคงชนบท เป็นกลไกแก้ปัญหา โดยสมาชิกสะสมทุนร่วมกัน เพื่อเป็นเงินกู้สำหรับซ่อมแซมหรือสร้างบ้านใหม่ สามารถต่อรองหรือขอความร่วมมือจากเจ้าของที่ดิน หน่วยงานรัฐ เพื่อจัดหาที่ดินที่มั่นคงให้กับสมาชิก

2. ความร่วมมือจากหน่วยงานได้รับการสนับสนุนจาก สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ทั้งด้านทุนสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพ องค์กรการบริหารส่วนตำบล (อบต.) และหน่วยงานที่ดินท้องถิ่น ร่วมสนับสนุนด้านข้อมูลพื้นที่ การออกแบบโครงการ และการขอใช้พื้นที่ของรัฐเครือข่ายบ้านมั่นคงและหน่วยงานพัฒนาสังคมในระดับจังหวัด เข้ามาเสริมกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. การมีส่วนร่วมของคนในตำบลคนในชุมชนร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ มีการประชุม ร่วมคิด ร่วมวางแผน และตัดสินใจในทุกขั้นตอนมีการตั้งคณะทำงานชุมชน เช่น คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์, คณะกรรมการตรวจสอบเงิน, คณะทำงานพัฒนาที่อยู่อาศัยก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการพัฒนาผู้นำท้องถิ่น และส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนในตำบล

